

Program för barn och ungas kulturverksamhet i Stenungsunds kommun

Typ av dokument

Program

Beslutat av

Kommunfullmäktige

Beslutsdatum

2023-03-09

Diarienummer

2021/368

Dokumentägare

Sektor Utbildning

Giltighetstid

4 år

Framtagen av

Kultur och Fritid

Reviderad

Stenungsunds
kommun

Innehållsförteckning

Inledning	3
1.2 Syfte	3
1.3 Kulturbegrepp	3
1.4 Underlag och styrdokument	4
2. Strategi.....	4
2.1 Aktivitetsplan	4
2.2 Strategiområde: Tillgång till kultur som är tillgänglig	5
2.3 Strategiområde: Delaktighet och inflytande	5
2.4 Strategiområde: Eget skapande	5
2.5 Strategiområde: Lärande	5
3. Uppföljning.....	6

Inledning

Ett program för barn och ungas kulturverksamhet är ett verktyg för att arbeta strategiskt och långsiktigt med barn- och ungdomskultur. Alla barn och ungdomar, såväl under skoltid, i förskola/skola, som på fritid, omfattas av programmet. Programmet är också ett verktyg för demokrati och delaktighet. Av FN:s konvention om barnets rättigheter framgår att barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6), att barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Att hänsyn ska tas till barnets åsikter utifrån barnets ålder och mognad (artikel 12) samt att barn har rätt till lek, vila, fritid och rätt att fritt delta i det kulturella och konstnärliga livet (artikel 31). Vidare framgår av barnkonventionen att vid alla beslut som rör barnet ska barnets bästa beaktas (artikel 3) samt att när det gäller barnets ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter ska staten utnyttja det yttersta av sina resurser (artikel 4).

1.2 Syfte

Syftet med programmet för barn och ungas kulturverksamhet är att säkerställa att barn och unga ska kunna delta i kulturlivet i Stenungsunds kommun som skapare, publik och deltagare.

1.3 Kulturbegrepp

Det finns, förenklat uttryckt, två olika kulturbegrepp. Det första är ett antropologiskt eller sociologiskt begrepp, som beskriver hur vi människor lever, vilket omfattar alltifrån kläder, matvanor, teknologisk utveckling, till seder och statsskick. Det andra är ett estetiskt begrepp, som omfattar konstarter, så som bildkonst, dans, film, foto, formgivning, konsthantverk, litteratur, musik och teater. Ordet *kultur* i programmet för barn och ungas kulturverksamhet syftar på det sistnämnda, estetiska kulturbegreppet.

Även inom det estetiska kulturbegreppet ryms aspekter som *kunskap* och *identitet* vilka påverkar hur man som individ förmår att förhålla sig både till konstnärliga uttryck och till samhället omkring sig, det som bidrar till lärande och personlig utveckling.

Kultur *för* barn och unga *producerad av* vuxna finns i åtminstone två varianter. Den ena kallas för den bildande kulturen, alternativt kvalitetskultur, och är estetisk, konstnärlig, pedagogisk och aktiverande. Den andra kallas för den marknadsorienterade kulturen, som omfattar utbud på TV, dator, telefon och läsplatta, samt datorspel, leksaker och barnböcker.

Kultur *med* barn och unga kan *tillhandahålls av* vuxna i organiserad form, så som fritidsaktiviteter, utbildning i kulturskola, mötesplatser, klubbverksamhet, arrangemang, festivaler, men också

aktiviteter av mer informell karaktär som lek, spel, folkkultur och traditioner som vuxna och barn utövar tillsammans.

Kultur av barn och unga är barns eget skapande, exempelvis deras lekkulturer. Detta utvecklas till ungas egna uttryck och aktiviteter, skapande i grupp eller för sig själv. Det är kultur av unga organiserad av unga.

1.4 Underlag och styrdokument

Utöver programmet för barn och ungas kulturverksamhet har verksamheter som arbetar med barn och unga att förhålla sig till bland annat följande underlag och styrande dokument.

- Barnkonventionen
- Den nationella kulturpolitiken
- Den regionala kulturpolitiken
- Kulturstrategi Västra Götaland- och regional kulturplan
- Ministerkommitténs rekommendation CM/Rec(2017)4 till medlemsstaterna om ungdomsarbete
- Läroplan för förskolan (Lpfö 18)
- Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22)
- Läroplan för gymnasieskolan (Gy11)
- Biblioteksplan för Stenungsunds kommun
- Vision 2035

2. Strategi

2.1 Aktivitetsplan

För att kunna arbeta med programmet för barn och ungas kulturverksamhet behövs en aktivitetsplan. En aktivitetsplan beskriver vad det är som ska utföras, hur det ska utföras och när det ska utföras. Strategin som beskrivs i aktivitetsplanen ska arbeta mot följande fyra strategiområden: *Tillgång till kultur som är tillgänglig, Delaktighet och inflytande, Eget skapande och Lärande*, dessa områden kommer att beskrivas närmare nedan i dokumentet.

Aktivitetsplanen tas fram av allmänkulturverksamheten inom Stenungsunds kommun. En kartläggning genomförs av kommunens aktivitetsinsatser inom de fyra strategiområden, fördelat på åldersgrupper (0-5 år, 6-12 år, och 13-19 år). Aktivitetsplanen revideras löpande, som ett levande arbetsdokument och fungerar som ett verktyg för att årsvis se hur planen uppfylls samt

för att se hur de olika enheterna inom kultur och fritid arbetar med de olika delarna och de olika åldersgrupperna.

2.2 Strategiområde: Tillgång till kultur som är tillgänglig

Kultur ska erbjudas barn och unga där de får möjlighet att delta i olika upplevelser och skapande oavsett var de bor i kommunen. Barn och unga med olika funktionsvariationer ska kunna delta i upplevelser och eget skapande. Barn och unga med olika förutsättningar ska mötas i kulturella aktiviteter. Av barnkonventionen framgår att barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv samt hjälp att aktivt delta i samhället (artikel 23).

2.3 Strategiområde: Delaktighet och inflytande

Barn och unga ska ha möjlighet att vara delaktiga och ha ett reellt inflytande över de kulturaktiviteter som de deltar i och tar del av under såväl fritid som skoltid.

Barn och unga ska få ta del av kultur på egna villkor och det ska ske i deras vardag. För att stödja barn och ungas initiativ kring det egna skapandet ska former utvecklas för detta. Med *sina villkor* avses funktionsvariation såväl som socioekonomisk status och individens egna val.

2.4 Strategiområde: Eget skapande

Barn och unga ska erbjudas tillfällen att prova på, experimentera och odla intressen efter egen lust och ambition.

Genom eget skapande utvecklar barn och unga fantasi, kreativitet och nytänkande samt kan hitta fler språk att uttrycka sig med. Skapande stärker identitet och öppnar nya vägar för att förstå sig själv och andra. Barn och unga ska därför erbjudas stöd och uppmuntras att utveckla och förverkliga sina idéer.

2.5 Strategiområde: Lärande

Barns eget kulturskapande på fritiden bidrar både till ett viktigt informellt och icke-formellt lärande. I grundskolans läroplan (Lgr22) finns väl beskrivet hur barn och unga förväntas ta del av kultur.

Ur grundskolans läroplan (Lgr 22) framgår att:

Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola kan använda och ta del av många olika uttrycksformer såsom språk, bild, musik, drama och dans samt har utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud.

Ur förskolans läroplan (Lpfö 18) framgår att:

Förskolorna ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förmågan att skapa samt förmåga att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans, intresse för berättelser, bilder och texter i olika

medier, såväl digitala som andra, samt sin förmåga att använda sig av, tolka, ifrågasätta och samtala om dessa.

Med anledning ovan ska kultur ska vara en del av barn och ungas lärande både på fritiden och i skolan.

3. Uppföljning

De verksamheter inom Sektor Utbildning i Stenungsunds kommun som arbetar med barn och unga ska systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp verksamheten, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla verksamheten. Detta görs inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet (SKA).

Aktivitetsplanen följs kontinuerligt och frekvent upp i det löpande arbetet.